O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 12 январ жума
Сотувда эркин нархда
№ 9 (2571)

Халқимиз фаровонлигининг барқарор ўсишини таъминлаш — устувор вазифа

Мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва уларнинг самарадорлигини оширишда Вазирлар Маҳкамаси Умумиқтисодиёт комплексининг масъулияти катта. Шу боисдан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ислоҳотлар ва инвестициялар бўйича идоралараро ўзаро мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 11 январ куни бўлиб ўтган йиғилишида асосий эътибор мазкур комплекс ишини аниқ мақсадларга йўналтириш ва самарадорлигини янада ошириш борасидаги чора-тадбирларга қаратилди.

ИДОРАЛАРАРО МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ МАЖЛИСИ

Кенгаш йиғилишида Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида кейинги йилларда мамлакатимизда макроиқтисодий ва молиявий барқарорликка эришилгани, халқ хўжалигида таркибий ўзгаришлар дастури ҳаётга самарали татбиқ этилаётгани, нефт-газ, тоғ-кон, озиқ-овқат, енгил саноат ва машинасозлик саноатида ишлаб чиқаришни янгилаш ва техник қайта жиҳозлаш тадбирлари амалга оширилаётганини таъкидлади. "Бир сўз билан айтганда, иқтисодиётимизни янада барқарор ва изчил ривожлантириш учун зарур шарт-шароит ва мустаҳкам пойдевор яратилмоқда", деди Ислом Каримов.

Айни пайтда Президентимиз Умумиқтисодиёт комплексига кирувчи вазирлик, қўмита, концерн, компания ва идоралар ўртасида ишни ташкил этишда ўзаро ҳамжиҳатлик етишмаётганидан ташвиш билдирди. "Иқтисодиёт ривожи, унинг таркибига кирувчи барча соҳа ва ишлаб чиқариш тармоқлари, аввало, жамиятнинг пировард мақсад ва вазифаларига эришишга қаратилиши даркор, — деди давлатимиз раҳбари. — Ҳар қандай тармоқ, ҳар қандай соҳа ўз натижалари билан мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантиришга, халқимизнинг ҳаёт даражасини яхшилашга хизмат қилиши лозим".

Афсуски, идоралар кўпинча фақат ўз манфаатларинигина ўйлаб иш тутадилар. Тарқоқлик кучли. Умумиқтисодиёт комплекси таркибига кирувчи вазирлик ва идоралар ишида, иқтисодиётнинг ривожланиш стратегиясини аниқлашда муҳим омил бўлган умумий молиявий баланс, тўлов баланси, миллий ҳисобот тизими ва бошқа баланслардан етарлича фойдаланилмаяпти.

Ислом Каримов мазкур комплекс таркибига кирувчи вазирлик ва идоралар, аввало, дунё иқтисодиёти тараққиёти механизмлари ҳамда йўналишларини пухта ўрганиб олишлари зарурлигига ҳам алоҳида эътибор қаратди.

Жаҳон иқтисодиётининг асоси эса эркин бозор муносабатлари, эркин рақобатдир. Президент айтмоқчи "бўш жойи йўқ дунё бозоридан" ўрин эгаллаш мушкулдан мушкул иш экани ҳам тушунарли ҳол. Шу боисдан дунё бозоридан Ўзбекистоннинг ўзига хос ва ўзига мос ўринни мустаҳкам эгаллаши ҳақида ўйлаш керак. Шундагина, иқтисодиётимиз том маънода юксалади.

Президент мамлакат иқтисодиёти учун муҳим аҳамиятга эга яна бир масалага эътибор қаратди. Яъниким, корхоналарни, ишлаб чиқариш муассасаларини Ўзбекистон шароитига, унинг иқтисодиёти ва эҳтиёжига мослаш лозим. Афсуски, собиқ шўро даврида мамлакатимиз ҳудудида бизнинг эҳтиёжимиз учун мутлақо зарур бўлмаган турли корхоналар қурилди. Улар юртимиз экологиясини ҳам, одамларимиз саломатлигини ҳам бузгани сир эмас. Бундай корхоналар табиий равишда бугун инқирозга дучор бўлаётир.

Ислом Каримов бугунги кунда мамлакатимиз иқтисодиёти учун устувор бўлган йўналишларни яна бир карра таъкидлаб ўтди. Макроиқтисодий барқарорлик ва изчил иқтисодий ўсишни таъминлаш, иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни изчиллик билан амалга ошириш, кўпукладли иқтисодиётни шакллантириш ва унда хусусий мулкнинг етакчи ўрин эгаллашини таъминлаш, ташқи иқтисодий фаолиятни ва валюта бозорини босқичма-босқич эркинлаштириб бориш каби масалалар шулар жумласидандир. Буларнинг барчаси халқимиз фаровонлигининг барқарор ўсишини таъминлашга хизмат қилади.

Кенгаш йиғилишида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В.Голишев, Бош вазир ўринбосари, Умумиқтисодиёт комплексининг раҳбари Р.Азимовнинг кун тартибидаги масалалар юзасидан ахбороти тингланди.

Оксана ЗАДУНАЙСКАЯ,
Фарҳод АРЗИЕВ,
ЎзА мухбирлари.

СУРАТЛАРДА: **йиғилиш пайти.**

Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган суратлар.

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ИДОРАЛАРАРО МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ МАЖЛИСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ҳурматли мажлис қатнашчилари!

Идоралараро мувофиқлаштирувчи кенгашнинг бугунги мажлиси кун тартибига ўта муҳим, менинг фикрим бўйича, принципиал аҳамиятга эга бўлган масала қўйилган.

Биз бугун Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва уларнинг самарасини ошириш жараёнида марказий идоралар ва бутун Умумиқтисодиёт комплексининг роли ва унинг масъулияти ҳақидаги масалаларни муҳокама қилиб олишимиз керак.

Табиий савол туғилади:

Бу масалани бугунги мажлис кун тартибига қўйишимизни нима билан изоҳлаш мумкин?

Нима учун бу масала бугунги кунда ўта муҳим ва долзарб аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда?

Бу саволларга жавоб бериш учун, аввало, иқтисодиётимизда рўй бераётган туб ўзгаришларни таъкидлашимиз ўринли, деб биламан. Ҳеч кимга сир эмаски, иқтисодий ҳаётимизнинг бугунги босқичида унинг олдига қўйилаётган мақсад ва вазифалар тубдан ўзгариб, энг муҳими, иқтисодиётимизда кечаётган жараёнлар мутлақо янгича маъно-мазмун касб этмоқда.

Биз маъмурий-буйруқбозлик, марказдан режалаштириш тизимидан эркин бозор иқтисодиёти асосларини яратишга қаратилган энг оғир, мураккаб йўлни босиб ўтдик.

Кейинги йилларда макроиқтисодий ва молиявий барқарорликка эришишга муваффақ бўлдик, халқ хўжалигида таркибий ўзгаришлар дастури амалга оширилмоқда, аввало, нефть ва газ, тоғ-кон, озиқ-овқат, енгил, тўқимачилик, машинасозлик саноатларида ва бошқа соҳаларда ишлаб чиқаришни янгилаш ва техник қайта жиҳозлаш тадбирлари амалга оширилмоқда, автомобилсозлик, телекоммуникация каби биз учун мутлақо янги, бутун иқтисодиётимизнинг етакчи соҳалари бўлиб қоладиган, уни янги босқичга кўтарадиган тармоқлар шаклланмоқда.

Бир сўз билан айтганда, иқтисодиётимизни янада барқарор ва изчил ривожлантириш учун зарур шарт-шароит ҳамда мустаҳкам пойдевор яратилмоқда.

Шуни айтиш керакки, ислоҳотларнинг дастлабки йилларидаги кўпинча бизга боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра кутилмаган ҳолда бир йилнинг ўзидаёқ иқтисодий вазият кескин ўзгариб кетадиган оғир даврдан ўтиб олдик. Бошқача айтганда, ўша пайтларда биз қисқа муддатли режалар ва прогнозлар асосида яшашга, иқтисодий вазият тез-тез ўзгариб турган шароитга мос равишда баъзан оммабоп бўлмаган қарорларни ҳам тезкорлик билан қабул қилишга мажбур бўлдик.

Бугун биз жаҳон иқтисодиёти билан тобора кўпроқ интеграциялашиб бормоқдамиз. Иқтисодиётимизда қўшма корхоналарнинг улуши, уларнинг маҳсулот ишлаб чиқаришдаги салмоғи тобора ортмоқда, хорижий капитал мамлакатимизда мустаҳкам ўрин эгалламоқда.

Бизга шерик бўлган мамлакатлар ва бизнинг бозоримизда фаолият кўрсатаётган чет эл фирма ва компаниялари билан ҳамкорлигимиз ва кооперация алоқаларимиз йилдан йилга кучаймоқда.

Мухтасар қилиб айтганда, биз дунё бозорига чиқиб бормоқдамиз, шериклик ва ҳамкорлик муносабатларимиз тобора мустаҳкамланмоқда.

Буларнинг барчаси ўз навбатида, нафақат иқтисодиётимизни эркинлаштириш ва халқаро умумий қоидаларга риоя қилиш, балки барча иқтисодий тузилмалар фаолиятининг маъно-моҳиятини тубдан ўзгартиришни, улар томонидан охир-оқибат ва пировард натижада ҳаётимизнинг барқарор ва изчил ўсишини таъминлайдиган бошқарувнинг янги бозор механизмларини ўзлаштириб олишни талаб этмоқда.

Изчил иқтисодий тараққиёт йўлидан олға боришимизнинг яна бир муҳим шарти - у ҳам бўлса, олдимизда очилаётган барча йўналишлардан энг муҳим ва энг устувор, ҳал қилувчи йўналишларни аниқлаб олиш алоҳида аҳамият касб этади. Ва ўзимизга аниқ ва равшан, ҳар томонлама асослаб олинган йўналишларни сўзсиз амалга ошириш мақсадида барча куч ва имкониятларимизни сафарбар этишимиз зарур.

Биз ўзимиз учун энг муҳим ва устувор йўналишимиз, бугунги кунда, керак бўлса, **ҳаётимизни ҳал қилувчи стратегик вазифаларимиз деб, аввало, жаҳон бозоридан ўзимизга муносиб ўрин эгаллашни тушунамиз.**

Мамлакатимизнинг географик жиҳатдан ўзига хослиги, бой табиий хомашё, инсон ресурслари, демографик ва интеллектуал салоҳиятларини инобатга олган ҳолда шундай мақсад қўйишга тўла асос бўлиши ҳеч кимда шубҳа туғдирмайди, деб ўйлайман.

Бундан ташқари, иқтисодиётимизнинг янада ривожлантиришимиз лозим бўлган шундай анъанавий тармоқ ва соҳалари борки, улар жаҳон бозори ва халқаро меҳнат тақсимотида тарихан ўзининг мустаҳкам ўрнини эгаллаган.

Шу билан бирга, биз устувор йўналишлар ҳақида гапирганда, биринчи галда, мамлакатимиз олдида турган барча долзарб ва оғир муаммоларни ечишда, шу жумладан, экологик, демографик ва ижтимоий масалаларни ҳал этишга бошқа имкониятлардан кўра кўпроқ мос келадиган ишлаб чиқариш соҳаларини ривожлантиришни тушунишимиз керак.

Ва, ниҳоят, биз устувор йўналишлар ҳақида гапирганда, аҳолини иш билан таъминлаш ва халқимизнинг фаровонлигини оширишда муҳим аҳамиятга эга бўлган, ўзига алоқадор бутун бир тармоқларнинг ва бутловчи қисмларни ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг барқарор ривожини таъминлай оладиган, таъбир жоиз бўлса, уларга етакчилик қиладиган ишлаб чиқариш қувватларини ривожлантиришни назарда тутамиз.

Бунга кўп мисоллар келтириш мумкин. Биргина юртимизнинг бой минерал хомашё имкониятларидан оқилона ва тежамкорлик билан комплекс фойдаланиш масаласини олиб кўрайлик.

Мамлакатимизнинг узоқ муддатли манфаатларини ҳисобга олган ҳолда хорижий сармояларни мазкур соҳага жалб этиш, ер ости бойликларини қазиб олиш ва уларни комплекс қайта ишлашни йўлга қўйиш тараққиётимизнинг энг муҳим устувор йўналишларидан бири бўлиб қолмоқда.

Бу ерда гап олтин, рангли ва нодир металлар, нефть, газ, қурилиш ашёлари, фосфоритлар, турли тузлар, кварц ва саховатли заминимизнинг бойлиги бўлган бошқа кўп-кўп фойдали қазилмалар ҳақида бормоқда.

Жаҳон бозори конъюнктураси ва мамлакатимизнинг ўзига хос табиий-иқлим шароитини инобатга олганда, иқтисодиётимизни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари орасида бугунги кунда ҳам пахтачилик комплекси алоҳида ўрин эгаллайди. Буни ўзимизга тасаввур этишимиз учун бевосита пахтачиликка алоқадор бўлган қишлоқ хўжалигидаги кўплаб соҳаларни, пахта тозалаш саноати, енгил саноат, тўқимачилик, ёғ-мой саноати, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги тармоқларининг ривожланишини эслаш кифоя, деб ўйлайман. Биз бу ерда пахтачиликка хизмат кўрсатадиган бошқа кўплаб тармоқлар ҳақида гапираётганимиз йўқ.

Ипакчилик саноати ва унга тегишли тармоқлар ва ишлаб чиқариш қувватлари ҳақида ҳам шундай исбот талаб этмайдиган мисолларни келтириш мумкин.

Бу ўринда мева-сабзавотчилик тармоғи ва у билан боғлиқ қайта ишлаш саноати корхоналарининг ҳозирча фойдаланилмаётган улкан ресурслари, бу соҳани жаҳон бозорига олиб чиқиш имкониятлари хусусида алоҳида гапиришимиз мумкин.

Ёки, мисол учун, автомобилсозлик саноатини олайлик. Мамлакатимизда автомобиль саноатининг пайдо бўлиши у билан боғлиқ ва унга хизмат кўрсатадиган бир қанча ишлаб чиқариш корхоналари ва қувватларининг ривожланиши учун муҳим шарт-шароит яратди.

Бугун бу саноат тармоғининг ривожи ана шу ёрдамчи корхоналар фаолияти ва илғор, замон талабига жавоб берадиган технологиялар билан чамбарчас боғлиқдир.

Энг муҳими, автомобиль саноати аҳоли нисбатан ўта зич жойлашган Фарғона водийсида одамларни иш билан банд қилиш ва бошқа ижтимоий масалаларни ҳал этишда муҳим роль ўйнамоқда. Агарки, жаҳонда бугунги кунда фақатгина йигирма саккизта давлат енгил автомобиль ишлаб чиқаришга эга бўлганини ўзимизга тасаввур қилсак,

(Давоми 2-бетда).

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар раҳбарларининг ҚЎШМА БАЁНОТИ

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар раҳбарлари

1986 йилда Чернобил атом электростанциясида содир бўлган ҳалокатни инсоният тарихида ҳали асорати узоқ вақт давом этадиган энг йирик техноген ҳалокат ҳисобланган ва халқларимиз буни ҳеч қачон унутмайди, деб тан олган ҳолда,

Чернобил ҳалокати нафақат Украина, Россия, Беларус учун, балки Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари ва бутун дунё ҳамжамияти учун фожиа бўлганини эътиборга олган ҳолда,

Чернобил ҳалокати оқибатларини бартараф этишда иштирок этган барча Ҳамдўстлик мамлакатлари халқлари вакиллари кўрсатган матонат ва қаҳрамонликка ҳурмат бажо келтирган ҳолда,

келгусида бундай фожиалар такрорланишининг олдини олиш мақсадида,

— Украинанинг 2000 йилнинг 15 декабрида Чернобил атом электростанциясини (қуйида - ЧАЭС) ёпиш ҳақидаги қарорини маъқуллайди ва буни Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги учун катта аҳамиятга молик воқеа сифатида эътироф этади;

— Украинанинг ЧАЭСни ёпиш борасида ўз зиммасига олган мажбуриятларни ижро этиш ва ЧАЭСнинг 4-энергоблоки устидаги "Укритие" объектини экологик жиҳатдан хавфсиз тизимга айлантиришга доир интилишларини қўллаб-қувватлайди;

— Украинанинг ЧАЭС ёпилиши туфайли юзага келадиган ижтимоий-иқтисодий оқибатлар: чунончи, минглаб иш ўринларининг бекилиши, мамлакат энергетик қувватининг салмоқли ҳиссасидан айрилиши борасидаги жиддий ташвишларига шерик бўлади;

— жаҳон ҳамжамиятини, аввало, ЧАЭС ёпилишига доир ўзаро ҳамжиҳатлик меморандумини (Оттава, 95.20.12) имзолаган саноати энг ривожланган етти давлат раҳбарлари ва Европа Ҳамжамияти Комиссиясини ЧАЭС ёпилиши муносабати билан ўз зиммасига олган мажбуриятларни ўз вақтида ва тўлиқ бажаришга чақиради. Бунда ЧАЭСни фойдаланишдан чиқариш жараёнини молиялаш, "Укритие" объектини экологик хавфсиз тизимга айлантириш, Ривнен ва Хмелницкий АЭСларида компенсацияловчи қувватларни қуриб битказишга доир кредитлар ажратиш, станция ёпилишидан юзага келадиган ижтимоий оқибатларни камайтириш каби масалалар кўзда тутилади;

жаҳон ҳамжамиятини ЧАЭСдаги ҳалокат натижасида нисбатан кўп зарар кўрган Украина, Беларус ва Россияга ёрдам кўрсатишни давом эттиришга ундайди;

БМТ Бош Ассамблеяси 55-сессиясининг Украина, Россия Федерацияси ва Беларус Республикаси томонидан илгари сурилган "Чернобил АЭСини ёпиш тўғрисида"ги Резолюцияси лойиҳасини қўллаб-қувватлайди.

Ушбу ҳужжат 2000 йилнинг 1 декабрида Минск шаҳрида имзоланган.

Мамлакатимизда

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

"Ўзбекистон халқининг дурдоналари"

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ватанимиз мустақиллигининг шонли ўн йиллигини муносиб кутиб олиш учун кенг кўламдаги тадбирларни режалаштирди. Шулардан бири ўлкамизнинг қадимий ва бой тарихга эга эканлигини жаҳон оммасига яна бир бор намойиш этиш, энг муҳими, тарихимизни ёшларимиз онгига сингдириш мақсадида "Ўзбекистон халқининг дурдоналари" мавзуида туркум кўргазмалар ташкил этишдан иборат. Бу кўргазмалар олти йўналиш бўйича Темурийлар тарихи давлат музейида бўлиб ўтади.

Юртимиз тарихи ва ўтмишини ўрганишга бағишланган ушбу кўргазмалар февралда бошланиб, ой сари янгиланиб туради. Мустақиллигимиз ўн йиллиги байрами арафасида эса ялпи кўргазма ташкил этилади. Музейга келувчилар бу ерда инсоният тарихининг илк даври, ижтимоий ҳаётнинг босқичлари билан танишадилар. Қадимги аждодларимизнинг турмуш тарзи билан боғлиқ жараёнлар археологик қазишма маълумотлари осори-атиқалари асосида ўз аксини топади. Бу кўргазма матилар, археологик ашёлар, тадқиқотлар олиб борган олимлар, улар яратган илмий ишлар ва бошқа маълумотлар билан бойитилади.

Шунингдек, томошабинлар инсоният тарихидаги илк диний тасаввурларнинг вужудга келиши, Ўзбекистон ҳудудида пайдо бўлган динлар, дин билан боғлиқ меъморий, маънавий, маданий ва моддий ёдгорликлар билан ҳам танишадилар. Кулолчилик, шишасозлик, мисгарлик, ёғочсозлик, тош йўниш каби санъатлар инсоният томонидан жуда қадим замонлардаёқ яратилганига гувоҳ бўладилар. Инсоният ҳаётининг ажралмас қисми бўлган тақинчоқлар, либослар, гиламларнинг қадимийлиги эса матн, ашёвий далил ва фотосуратлар асосида ёритилади.

70 ёшли қизи бор момо

Бухоро туманидаги Шергирон қишлоғида истиқомат қилувчи Муаттар ая Тиллаева уч асрни кўрган пиру бадавлат момолардан.

— 1892 йилда Тахмач қишлоғида дунёга келганман, — дейди у. — Ақлимни таниганимдан то пенсияга чиққунимга қадар «Чорбакр» ширкат хўжалигида меҳнат қилдим. Қўл меҳнатидан қутулиб, барча юмушлар техника зиммасига юкланган даврларнинг гувоҳи бўлдим. Қатағон йиллар жабрини, уруш мусибатини тотдим. Яратганга шукурки, Ҳурлик замонасига, янги мингйилликка қадам қўйдим.

Онахон бир юз саккиз ёшга кирганига қарамай, соғлом ва бақувват. Қишлоқдошлари билан бемалол гурунглашади. У етмиш ёшли қизи Ҳамо Восиева билан бирга яшаб келаётир. Бу оилага «Чорбакр» ширкат хўжалиги ҳамда «Суҳроб» деҳқон-фермер хўжалиги ҳар томонлама кўмак бераётир.

Курраи заминда

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

Собиқ президент қилмишлари

Кеча ҳарбий жиноятлар бўйича халқаро трибунал Босния Республикасининг собиқ президенти Биляна Плавшичга расмий равишда қатор айбларни эълон қилди. Маълумки, 70 ёшли Биляна Плавшич 1995 йилда Босния серблариннг етакчиси Радован Кражич ўрнига келган эди. Ушбу хоним ўз юртида қатъий миллий сиёсат тарафдорларидан бири бўлиб ҳисобланади. Хабарларга қараганда, Б.Плавшич бир ой давомида бўлиб ўтган музокаралардан сўнг судга ўз хоҳиши билан келган. Аммо прокурорларнинг сўзларига кўра, бу борада у билан ҳеч қандай шартнома имзоланмаган. Шуни ҳам айтиш керакки, собиқ президент ҳозирда ўзига қўйилган айбларга мутлақо иқрор бўлгани йўқ.

БМТ мухолифатчиларни айблади

БМТ Хавфсизлик кенгаши Сьерра-Леоне ҳукуматига мухолифатда бўлган Бирлашган инқилобий фронтни ўтган йили имзоланган тинчлик битими шартларини бузаётганликда айблади.

Халқаро ташкилотнинг барча аъзолари ушбу гуруҳга ҳарбий ёрдам беришдан тийилиши лозим. Акс ҳолда, ушбу мамлакатда яна қуролли ҳаракатлар бошланиб кетиши мумкин, деди БМТ вакили Кисхоре Махбухон.

Радиация тарқалмаслиги учун

Европа Иттифоқи Болқонда уран радиацияси тарқалиши муаммосини ўрганиш билан шуғулланувчи махсус комиссия гуруҳини тузишга қарор қилди.

Ушбу гуруҳ Европа атом энергияси агентлиги вакиллари ҳамда тузилма давлатларининг тиббиёт мутахассисларидан ташкил топади. Комиссия муаммони тўла ўрганиб чиқади ва бу ҳақдаги ҳужжатларни Европа Иттифоқига тақдим қилади.

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Халқимиз фаровонлигининг барқарор ўсишини таъминлаш — устувор вазифа

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ИДОРАЛАРАРО МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ МАЖЛИСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

бунинг ўзи, ҳеч шубҳасиз, Ватанимизнинг қандай буюк имкониятларга эга бўлишининг далолати деб қабул қилишимиз даркор.

Устувор йўналишлар ҳақида гапирганда, биз иқтисодиётимизнинг, аввало, етакчи тармоқларини жадал ва изчил ривожлантиришни тушунамиз. Бу мақсадлар учун зарур инсон ресурслари, моддий ва молиявий имкониятларимиз, хорижий сармоялар сафарбар этилиши лозим.

Шу тариқа яна кўп-кўп далил ва мисолларни келтириш мумкин. Бу борада сизларнинг эътиборингизни бир муҳим масалага жалб этмоқчиман.

Биз унутмаслигимиз керакки, тармоқ ва ишлаб чиқариш қувватларини ривожлантиришда бевосита муайян номутаносибликларга йўл қўймаслик ва ўз навбатида, бу тармоқларни ривожланган ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратузилма билан таъминлашни тақозо этади.

Ишлаб чиқариш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган ёқилғи-энергетика комплексини жадал ривожлантирмай, мустаҳкам энергетика базасини ташкил этмай туриб, темирйўл ва автомобиль йўлларини тараққий эттирмай, сув, иссиқлик, телекоммуникация алоқалари, бошқа инфратузилма турлари билан таъминламай туриб бирон-бир тармоқни юксалтириб бўлмайди. Бу барчамизга аён.

Шу билан бирга, бу жадал ривожланиш жараёнларини юқори малакали кадрлар билан таъминламасдан тасаввур этиш мумкин эмаслигини ҳаммамиз яхши тушунамиз. Бу масала ўз навбатида демографик жараёнлар билан, мактаб, коллеж ва лицейлар, олий ўқув юртларини, соғлиқни сақлаш иншоотлари, бутун бир ижтимоий инфратузилма тармоғининг ривожи билан узвий боғлиқ. Буларнинг орасида шундай кўзга кўринмас, лекин мустаҳкам ўзаро узвий боғлиқ масала борки, унга аҳамият бермаслик, ҳеч шубҳасиз, жиддий номутаносибликларга, танг вазият ва нохуш оқибатларга олиб келиши муқаррар.

Шу маънода, биз иқтисодиёт ривожи табиий ресурсларни сақлаш, соғлом экологик муҳитни таъминлаш муаммолари билан объектив равишда боғлиқ эканини ҳисобга олмаган тақдирда бу ҳол қандай фожиали оқибатларга олиб келиши мумкинлигини унутмаслигимиз лозим.

Бу — масаланинг бир томони.

Масаланинг иккинчи томони шундан иборатки, иқтисодиёт ривожи ва унинг таркибига кирувчи барча соҳа ва ишлаб чиқариш тармоқлари, аввало, жамиятнинг пировард мақсад ва вазифаларига эришишга қаратилиши даркор. Ўз-ўзидан аёнки, ислоҳотлар ва ривожланиш жараёнини таъминлаш ягона мақсад эмас. Саноатни фақат саноатнинг ўзи учун ривожлантириб бўлмайди.

Биз бу ўзгаришлар натижасида мамлакатнинг ялпи ички маҳсулоти, миллий даромади қанчалик ўсишини, уларнинг барчаси даромадларнинг ва охир-оқибатда аҳоли фаровонлигининг ошишига нечоғли таъсир кўрсатишини олдиндан аниқлаб олишимиз шарт.

Ҳаммамизга аён бўлиши керакки, иқтисодиётимизнинг бундай ривожини ташкил қилишда ва белгиланган пировард натижаларга эришиш учун, барча номутаносибликлар ва инқироз жараёнларига йўл қўймаслик учун, аввало, маълум макроиқтисодий принципларга, монетар сиёсатнинг зарур ва муҳим қонуниятларига қатъий амал қилиш даркор.

Бозор иқтисодиёти ривожи бугунги кунда айнан мана шу қонун ва қоидаларга бўйсунади. Шу нуқтаи назардан қараганда, барча банк ва молия тизимлари, истиқболни белгиловчи турли иқтисодий марказлар ва биринчи галда Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, бутун Умумиқтисодиёт комплексининг фаолияти асосий макроиқтисодий мутаносибликлар ва параметрларни сақлаш ва бажаришга қаратилиши лозим. Уларнинг ўзаро мутаносиб бўлишига эришиш асосидагина барқарор ва изчил ривожланишни таъминлаш мумкин.

Бу ҳақиқатни барчамиз чуқур англаб олишимиз даркор.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Юқорида билдирилган фикрларга якун ясаб айтмоқчиманки, улар, биринчи марта айтилаётган кашфиёт ёки янгилик эмас, балки иқтисодий жиҳатдан юксак ривожланган мамлакатларнинг барчаси амал қилиб яшаётган ҳаётий ҳақиқатдир.

Шу маънода сизнинг эътиборингизни бугунги кунда кўпчиликнинг онгига ўрнашиб қолган бир фикрга қаратмоқчиман.

Бу гап, аввало, бир томондан, бозор иқтисодиётига кўр-кўрона сиғинадиган, иккинчи томондан, бозор иқтисодиёти ҳақида фақат китоблару мақолалардан, аксарият ҳолларда эса эшитганлари асосида тасаввурга эга бўлган одамларга тегишлидир.

Уларнинг фикрича, узоқ ва давомли режаларни, прогнозлар ва макроиқтисодий балансларни тузмасдан, устувор ва стратегик йўналишларни аниқлаб олмасдан, бу стратегияга ҳар бир мамлакат иқтисодиёти ривожининг фалсафасини бўйсундирмасдан гўёки бозор иқтисодиёти ўзидан ўзи ривож топиши мумкин эмиш.

Ваҳоланки, жаҳондаги тараққий этган мамлакатлар тажрибаси бунинг аксини кўрсатмоқда.

Бунда асосий масала, балки, ҳамма гап танлаган стратегияни қандай усуллар ва йўллар билан амалга оширишдадир.

Собиқ совет даврида, марказдан режалаштириладиган тизим пайтида бу жараёнлар давлатнинг ишлаб чиқариш мулки ва воситаларига яккаҳукмронлиги, маъмурий-буйруқбозлик усулларига асосланиб, марказдан режалаштириш йўли билан, белгиланган кўрсаткичларни тасдиқлаш, иқтисодиётни юқоридан бериладиган кўрсатмаларга тўла бўйсундириш, хўжалик субъектларига ҳеч қандай эркинлик қолдирмаслик асосида бошқарилар эди.

Ўша замондаги давлат план комитети ҳам, давлат таъминот комитети ва шунга ўхшаш бошқа тақсимот идоралари ҳам ана шу ярқсиз тизимнинг яққол кўринишлари эди.

Ҳар қандай қабул қилинган стратегияни хусусий мулк асосий ўрин тутадиган кўпукладли иқтисодиётга таяниб амалга ошириш эса — бутунлай бошқа масала. Чунки бундай стратегия, биринчи галда, мутлақо янги бозор институти ва тузилмаларига асосланиб бошқарув усулларини шакллантириш, эҳтиёж ва таклифларнинг мутаносиблигини таъминлаш, тадбиркорлик фаолияти учун зарур эркинликларни кафолатлаш, хўжалик юритувчи субъектлар ташаббускорлигини рағбатлантириш, рақобат муҳитини вужудга келтириш орқали амалга оширилади.

Шунга мувофиқ равишда иқтисодий масалалар билан шуғулланувчи марказий идоралар, авваламбор, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигининг роли, энг муҳими, иш усули тубдан ўзгариши керак, эски услуб, эски қарашлардан бутунлай воз кечиш даркор.

Шу муносабат билан оддий бир савол туғилади: Умумиқтисодиёт комплекси бугунги кунда ўз вазифаларини қандай бажариб келмоқда?

Юқорида зикр этилган талаб ва янги принципларга тўлиқ риоя қилинмоқдами, йўқми?

Ўтган давр мобайнида иқтисодиётни ислоҳ қилиш борасида амалга оширилган ишларни инкор этмаган ҳолда, фаолиятимизнинг бу соҳасидаги ишларнинг аҳволини қайта-қайта танқидий баҳолашимиз зарур. Ва ниҳоят, эртага ўз ишимизни қай тарзда, қандай методологик-услубий ва ташкилий тамойиллар асосида ташкил этишимизни ҳам белгилаб олишимиз даркор.

Бу масалаларга ўтишдан олдин мен бир мисол келтирмоқчиман.

2000 йилга мўлжалланган нефть, газ конденсати ва табиий газ қазиб олиш ҳамда қайта ишлаш кўрсаткичларини ишлаб чиқиш пайтида бир салбий ҳолат бизни катта ташвишга солди. Бунга сабаб, анча вақтдан буён суюқ углеводородлар, яъни нефть, конденсат ва газ қазиб чиқариш ҳажми уларни саноат асосида қайта ишлаш суръатларидан ортда қолаётгани аниқланди.

Ўйлайманки, биз бу ҳолнинг олдини олиш юзасидан ўз вақтида тегишли чоралар кўрмасак, келажакда у қандай оқибатларга олиб келиши мумкинлигини тушунтириб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Бу кетишда биз яқин йилларда нефтни қайта ишлаш ва кимё саноати учун зарур бўлган хомашё тақчиллигига, иқтисодиёт ва аҳолини ёқилғи ва бошқа турдаги нефть маҳсулотлари билан таъминлаш муаммосига дуч келишимиз муқаррар.

Бу эса, табиийки, ўз навбатида иқтисодий тараққиётимизга тўсиқ бўлиб, ёқилғи билан таъминлашда эришган мустақиллигимизни йўққа чиқариб, турли кутилмаган иқтисодий ва сиёсий оқибатларга сабаб бўлиши мумкинлигини ўзимизга тасаввур қилишимиз қийин эмас.

Шу сабабли бугунги кунда нефть ва табиий газ захираларини излаб топиш бўйича геология-қидирув ишларини кенгайтиришнинг махсус дастури ва тадбирлар мажмуи ишлаб чиқилиб, қабул қилинди. "Ўзбекнефтгаз" холдинг компанияси таркибига ўзгартиришлар киритилди, бу соҳага хорижий инвестицияларни жалб этиш учун қўшимча рағбатлантириш ва имтиёзлар тизими яратилди ва бу борада кескин чоралар кўрилмоқда.

Шуни айтиш керакки, бугун қабул қилинаётган чора-тадбирлар эртага эмас, балки камида 2003-2005 йилларга бориб ўз самарасини бериши мумкин. Бошқача айтганда, муаммони олдиндан кўриб, ҳисоб-китобини қилиб, ўз вақтида уни ечадиган чораларни кўрмасак, эртага вақтни бой бериб қўйишимиз турган гап.

Бундай мисоллар кўплаб топилади. Бугун юртимизда демографик жараёнлар қандай кечаётгани, унинг ўсиш суръати, яқин келажакда бизни бу борада қандай муаммо кутаётгани, меҳнатга лаёқатли одамлар сони қанчага кўпайиши, улар иш билан қандай таъминланиши ҳақида ким нима дея олади? Ҳозирданоқ меҳнатга лаёқатли аҳолини, айниқса, ёшларни иш билан таъминлаш масаласи ўткир муаммо бўлиб турибди.

Ўзингиз ўйланг, бугун аҳвол шундай бўлса, хўш, эртага нима бўлади? Ёки нафақахўрларнинг сони қанчага кўпаяди, уларни ижтимоий таъминлаш, уларга муносиб ҳаёт шароити яратиб бериш учун қанча маблағ керак бўлади?

Бу ва шунга ўхшаш бошқа кўплаб саволларга жавоб борми? Биз фақат бир ҳаётий муаммони мисол қилиб келтирдик. Афсуски, бугунги кунда ҳали аниқ ва равшан жавоби топилмаган яна қанча масалалар бор.

Ёки бошқа бир мисол: аҳолининг истеъмол бюджети, бошқача айтганда, даромад ва буромадлари билан боғлиқ аҳвол қандай? Бу бюджет ўзи қандай аниқланади, нима ҳисобига шаклланади, кейинги вақтда унинг таркибида қандай ўзгаришлар юз бермоқда?

Ёки ниҳоятда муҳим бўлган яна бир масалани олайлик. Эртага биз тез суръатлар билан ўсиб бораётган аҳолимизни ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш муаммосини қандай ҳал қиламиз?

Мен ўз-ўзимга шундай бир савол бераман: мавжуд номутаносибликларни очиб бериш, ҳукуматга юзага келган муаммолар ҳақида ўз вақтида ахборот етказиш, уларни ечиш бўйича аниқ, ҳар томонлама асосланган таклифларни ишлаб чиқиш ва киритиш Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, иқтисодий масалалар билан шуғулланувчи бошқа идоралар, бутун Умумиқтисодиёт комплексининг асосий вазифаси эмасми? Улар бу ишни тегишли тармоқ идоралари ва тузилмалари билан яқин ҳамкорликда амалга оширмаса, ким амалга оширади?

Бугун биз Умумиқтисодиёт комплекси таркибига кирадиган вазирлик ва идораларнинг вазифалари ва масъулияти ҳақида гапирар эканмиз, биринчи навбатда, уларнинг иш мақсадларини бир ёқадан бош чиқариб, аниқлаб бериш, бир-бирига мувофиқлаштириш, улар фаолиятини ягона вазифа — иқтисодиётни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини амалга оширишга қаратишдан бошлашимиз керак.

Афсуски, бугунги кунда биз уларнинг фаолиятида ягона иқтисодий сиёсатни биргаликда ҳаётга жорий этишни эмас, балки тарқоқлик, ҳар бир вазирликнинг идоравий манфаатлари устунлик қилиши каби ҳолатни кўрамиз.

Юқорида айтилган фикрлардан келиб чиқадиган хулоса шуки, якуний макроиқтисодий мутаносиблик ва параметрларнинг таҳлили, салбий жараёнлар ва уларнинг кўринишларини аниқлаб олиш зарур. Ана шу таҳлил, мавжуд салоҳият ва имкониятларни аниқ баҳолаш, прогноз ва истиқболга мўлжалланган амалий тавсиялар ишлаб чиқиш Комплекс фаолиятида бош омил бўлиши даркор.

Иккинчидан, аввало, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги ва Марказий банк ўртасида мамлакат ривожланишининг макроиқтисодий кўрсаткичлари, иқтисодиётдаги товар ва пул-маблағлар оқими, қатъий пул-кредит сиёсатини амалга ошириш ишлари билан инфляция даражаси, пул массасининг ҳажми ва валюта курси кўрсаткичларининг ўзаро боғлиқлигини мувофиқлаштириш талаб даражасида йўлга қўйилмаган.

Ҳолбуки, бу масалалар иқтисодий ва молиявий барқарорликни сақлаш ва мустаҳкамлашда ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини унутмаслик керак.

Учинчидан, бугунги кунда инвестиция дастурлари, биринчи галда, барпо этилиши мўлжалланаётган иншоотлар рўйхатига асосланган ҳолда тузилмоқда.

Афсуски, инвестиция дастурлари ҳануз иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни амалга оширишга кучли таъсир этадиган, биз мамлакатимиз иқтисодиётининг етакчи соҳалари деб атайдиган устувор тармоқларнинг жадал суръатлар билан ривожланишини таъминлайдиган асосий омилга айлангани йўқ.

Натижада, очиқ тан олиш керакки, инвестиция дастурларини жорий этиш, хорижий инвестицияларни жалб қилиш ишлари биз учун ўта долзарб бўлган масала иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришлар билан узвий боғланмаган, бу ўзгаришларни ҳисобга олмаган ҳолда амалга оширилмоқда.

Содда қилиб айтганда, биз хорижий инвестицияларни жалб қилиш бўйича кўплаб лойиҳаларни амалга ошираяпмиз, аммо бу инвестициялар иқтисодиётимиздаги ижобий таркибий ўзгаришлар, бу соҳада кўзда тутилган мақсад ва манфаатлар билан етарли даражада боғланмаяпти.

Тўртинчидан, шуни қайд этиш лозимки, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги фаолиятида иқтисодиёт ва унинг айрим тармоқлари бўйича ривожланиш истиқболларини асослашда, номутаносибликни аниқлашда мувофиқлаштирувчи баланс усулларининг ўрни ва аҳамияти инкор этиб келинмоқда.

Бу борадаги яна бир жиддий камчилик шундан иборатки, Комплекс таркибига кирадиган вазирлик ва идоралар ишида иқтисодиётнинг ривожланиш стратегиясини асослашда муҳим омил бўлган умумий молиявий баланс, тўлов баланси, миллий ҳисобот тизими ва бошқа баланслардан етарлича фойдаланилмаяпти.

Бешинчидан, тан олиш керакки, биз банк тузилмалари, авваламбор, Марказий банк, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва тижорат банкларимиз томонидан улар хизмат кўрсатадиган идора ва уюшмалар, корпорация ва компаниялар, корхоналар фаолияти устидан молиявий назорат олиб борилишига етарлича аҳамият бермаяпмиз.

Биз бу назоратни ҳали-ҳануз тегишли даражага кўтаришга эриша олганимиз йўқ.

Гап бу ўринда, аввало, банк тизими томонидан хўжалик юритувчи субъектларга маркетинг бўйича, яъни бозорни ўрганиш тижорат, шартномавий ва тўлов операциялари бўйича кўрсатиладиган малакали ёрдам ва назорат хусусида бормоқда. Бунда мазкур субъектлар учун манфаатли бўлмаган, самарасиз қарорлар қабул қилинишига йўл қўймаслик айниқса зарур.

Гап банклар томонидан бериладиган эксперт баҳолари, манфаатли лойиҳа ечимларини амалга оширишда истиқболли ҳамкорларни излаб топиш хусусида кетаяпти.

Олтинчидан, самарали таркибий структура сиёсатини амалга ошириш ва экспортга йўналтирилган устувор ишлаб чиқариш соҳаларини рағбатлантиришда бозор иқтисодиётига хос бўлган омил ва механизмлар, иқтисодий рағбат ва имтиёзлар ҳали-ҳануз асосий воситага айлангани йўқ.

Энг асосийси, Умумиқтисодиёт комплекси фаолиятида биз иқтисодиётни ислоҳ қилиш ва мутаносиб равишда барқарор ривожлантиришдан иборат бўлган муҳим ва устувор вазифаларни ҳал этишдек ягона мақсадга бўйсундирилган, бир-бири билан узвий боғланган яхлит ташкилий тизимни, афсуски, кўрмаяпмиз.

Мен кейинги йилларда Умумиқтисодиёт комплекси томонидан вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ишлаб чиқилган, йирик ижтимоий-иқтисодий масалаларни ечиш, бу борадаги ҳуқуқий-қонунчилик базасини шакллантириш, ислоҳотларни чуқурлаштириш, иқтисодиётни эркинлаштиришга қаратилган бирон-бир таклиф ва тавсия билдирилганини эслай олмайман.

Комплекс томонидан ижтимоий-иқтисодий ривожланиш ва ислоҳотларнинг амалга оширилиши юзасидан ҳар чорак якунлари бўйича қабул қилинадиган қарорлар кўпроқ расмий, номигагина бўлиб, уларда вазирликлар ва идоралар фаолиятига принципиал баҳо берилмайди.

Умумиқтисодиёт комплекси ишига танқидий баҳо берар эканмиз, унинг фаолияти Вазирлар Маҳкамасининг бошқа комплекслари, вазирликлар ва идоралар, авваламбор, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Давлат мулк қўмитаси, Давлат божхона қўмитаси билан етарли даражада мувофиқлаштирилмасдан, уларнинг иш фаолияти билан бевосита узвий боғланмаган ҳолда олиб борилаётганини айтиб ўтиш лозим.

Буларнинг барчаси иқтисодиётни бошқаришнинг ҳозирги тизими, унинг шакл ва услубларини тубдан ўзгартиришни тақозо этмоқда. Фақатгина бир кунлик, тезда ҳал қилиниши керак бўлган жорий масалалар билангина ишлаш мумкин эмас.

Биз тараққиётимизнинг истиқболи ва стратегиясини ўзимизга аниқ-равшан англашимиз, тасаввур қилишимиз, вазирликлар ва идораларни барқарор иқтисодий ўсишни таъминлайдиган вазифаларни амалга оширишга сафарбар этишимиз лозим.

Ва бу борада қабул қилинган иқтисодий ривожланишнинг устувор йўналишларини амалга оширишда, уларнинг самарадорлигини таъминлашда асосий жавобгар, асосий куч айнан Умумиқтисодиёт комплекси бўлмоғи керак.

Комплекснинг бош вазифаси — иқтисодиётни бундан буён ҳам ислоҳ қилиш стратегиясини, унинг барқарор ривожланиш тамойилларини асослаб бериш, иқтисодий сиёсатни амалга оширишнинг самарали механизмини ишлаб чиқишдан иборат.

Комплекс иқтисодиётни ислоҳ қилишнинг устувор мақсадлари ҳамда мамлакатимиз олдида турган стратегик вазифалардан келиб чиққан ҳолда ўз иш фаолиятини самарали, узвий ва аниқ мақсадга йўналтиришга қаратилган амалий дастурга эга бўлиши зарур.

Мен бугунги фурсатдан фойдаланиб, барча йиғилиш қатнашчиларига иқтисодиёт соҳасида яқин келажакдаги устувор йўналишларимиз — вазифаларимиз нимадан иборат эканини яна бир бор эслатиб ўтмоқчиман:

аввало, макроиқтисодий барқарорлик ва изчил иқтисодий ўсишни таъминлаш;

иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни изчиллик билан амалга ошириш;

кўпукладли иқтисодиётни шакллантириш ва унда хусусий мулкнинг етакчи ўрин эгаллашини таъминлаш;

ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш ва валюта бозорини босқичма-босқич эркинлаштириб бориш;

бозор ва ишлаб чиқариш инфратузилмаси, ижтимоий инфратузилмаларни ўзида мужассам этган замонавий ва яхлит тизимни вужудга келтириш;

демографик прогнозларнинг амалга ошириш жараёнини назорат қилиш ва меҳнатга лаёқатли аҳолини иш билан таъминлашга қаратилган изчил сиёсат юритиш, меҳнат бозорини шакллантириш;

халқ моддий фаровонлигининг барқарор ва узлуксиз ўсишини таъминлаш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш.

Бу устувор вазифаларни амалга ошириш учун ўтган йил декабр ойида махсус тадбирлар Дастури қабул қилинган эди. Бу дастур иқтисодий йўналишдаги вазирлик ва идораларнинг, бутун Умумиқтисодиёт комплексининг амалий фаолият дастури бўлмоғи даркор.

Комплекс таркибига кирадиган ҳар бир вазирлик ва идоранинг манфаатлари мазкур Дастурда акс эттирилган мақсад ва вазифаларга тўла бўйсундирилиши лозим.

Комплекс таркибига кирадиган ҳар қайси вазирлик ва идоранинг мазкур тадбирлар Дастурида кўрсатилган Умумиқтисодиёт комплекси олдида турган умумий вазифаларни бажаришга қўшган ҳиссасига қараб, ана шу иқтисодий тузилмалар фаолиятининг самарадорлигига, раҳбарларнинг бошқариш қобилиятига баҳо берилади.

Тадбирлар Дастурида Умумиқтисодиёт комплекси олдида турган мақсад ва вазифаларни амалга оширишнинг механизми ҳамда Комплекс таркибига кирадиган вазирлик ва идораларнинг бу борадаги жавобгарлиги батафсил белгилаб берилган.

Юқорида айтиб ўтилган умумиқтисодий вазифаларни амалга оширишда қуйидаги муҳим дастурларни бажариш бизнинг диққат марказимизда бўлиши лозим:

Биринчидан, **ёқилғи-энергетика комплексининг барқарор ривожланишини таъминлашга алоҳида эътибор қаратиш даркор.** Бу тармоққа хорижий инвестицияларни, биринчи навбатда, захираларнинг барқарор ва етарли тарзда кўпайиб боришини таъминлайдиган нефть ва газ манбаларини разведка қилишга, қидириб топиш ва ўзлаштириш мақсадида чет эл сармояларини йўналтириш ғоят муҳим аҳамият касб этади.

Иккинчидан, **қишлоқ хўжалигида олиб борилаётган ислоҳотларни изчил давом эттириш ва унинг барқарор ривожланишини таъминлаш** бундан буён ҳам ғоят муҳим масала бўлиб қолади. Қишлоқда ҳақиқий мулкдорлар синфини шакллантириш, ер ва сув ресурсларидан оқилона ва мутаносиб равишда фойдаланиш — бу борадаги фаолиятимизнинг асоси бўлмоғи даркор.

Учинчидан, **коммуникация тизимини — транспорт, инженерлик ва телекомуникацияларни жадал суръатлар билан ривожлантириш.**

Бугунги кунда миллий информация тизимини шакллантириш жараёнида Интернет ва бошқа глобал ахборот тизимларидан кенг фойдаланиш, айниқса, муҳим аҳамиятга эга.

Бунга эришиш XXI асрда мамлакат тараққиёти учун ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

Тўртинчидан, **Умумиқтисодиёт комплекси экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқаришни рағбатлантириш асосида мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини ривожлантириш** ҳамда импортни рационал асосда ташкил этиш, ташқи савдо ва тўлов балансларини такомиллаштириш, мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларни ташқи бозорга чиқариш тизими ва ташқи савдо инфратузилмасининг самарадорлигини ошириш бўйича дастурлар мажмуини ишлаб чиқиши керак.

Биз ички бозоримизга валюта маблағлари оқимини кенгайтириш, биржадан ташқари валюта бозорининг тез суръатлар билан ривожланиши учун энг қулай шарт-шароитларни яратишимиз зарур.

Бешинчидан, **Умумиқтисодиёт комплекси бошқа тузилмалар билан ҳамкорликда кичик ва ўрта бизнесни жадал ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш борасида,** унинг ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқаришдаги улушини кескин ошириш бўйича ягона тизимни шакллантириши керак. Биз бу вазифага ҳозирги босқичда олдимизда турган энг асосий стратегик масалалардан бири деб қарашимиз даркор.

Мен бугунги кунда Умумиқтисодиёт комплекси таркибига кирадиган вазирлик ва идоралар олдида турган масъулиятли вазифаларнинг ҳаммасини тўлиқ санаб ўтмадим.

Тасдиқланган тадбирлар Дастуридан ўрин олган бу ва бошқа вазифаларни аниқ мақсадга йўналтирилган ва уйғун ҳолда амалга ошириш учун Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги қошида Бирлашган ҳайъат тузишни мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман.

Мазкур ҳайъатга нафақат Умумиқтисодиёт комплекси таркибига кирадиган вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари, балки бу соҳадаги энг етакчи ва билимдон мутахассислар ҳам кириши керак.

Бирлашган ҳайъат, авваламбор, иқтисодиётни ислоҳ этиш ҳамда иқтисодий ўсишнинг долзарб муаммолари муҳокама этиладиган ва уларни ҳал қилишнинг самарали усуллари бамаслаҳат ишлаб чиқиладиган Комплекснинг ўзига хос илмий-амалий маркази бўлиши лозим.

Шу билан бирга, Бирлашган ҳайъат иқтисодиётни ислоҳ этиш ва эркинлаштириш бўйича Комплекс таркибига кирадиган вазирлик ва идораларга юклатилган устувор вазифа ва мақсадларнинг амалга оширилишини мунтазам ва қатъий назорат қиладиган амалий механизм, кучли омилга айланиши даркор.

Муҳтарам мажлис иштирокчилари!

Мамлакатимиз, Ўзбекистон халқи бутун дунё аҳли билан бирга янги асрга қадам қўйди. Бу бизнинг зиммамизга, нафақат бугунги авлод, балки келгуси авлод олдида ҳам алоҳида масъулият юклайди.

Бизнинг қандай давлат барпо этишимиз, унинг нечоғли мустақил, қудратли ва фаровон бўлиши, аввало, ўзимизга, ҳар биримизга ишониб топширилган вазифани қай даражада сидқидилдан, ҳалол адо этишимизга боғлиқ.

Биз бугун орттирган тажрибамизга таяниб, қўлга киритган ютуқларимизни танқидий баҳолаган ҳолда, демократик ўзгаришлар, давлат қурилиши, иқтисодий салоҳиятимизни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш йўлида изчил боришимизни давом эттиришимиз зарур.

Шуни мамнуният билан айтишим керакки, биз жамият ҳаётининг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий соҳаларини эркинлаштириш бўйича яқин беш йилликка мўлжалланган аниқ дастурга эгамиз. Бу дастур Олий Мажлиснинг иккинчи чақириқ биринчи сессиясида муҳокама этилиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2000 йил 2 июндаги "Жамиятнинг сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳаларида ислоҳотларни эркинлаштириш ва чуқурлаштириш, мамлакат хавфсизлигини таъминлаш бўйича Дастурни амалга ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони билан тасдиқланган.

Азиз дўстлар!

Олдимизда масъулиятли ва мураккаб вазифалар турибди. Халқимизнинг келажаги, мамлакатимиз истиқболи ана шу улуғвор вазифаларни нечоғли муваффақият билан адо этишимизга боғлиқ.

Умумиқтисодиёт комплекси таркибига кирадиган вазирлик ва идораларнинг барча раҳбарлари ва ходимлари ўз зиммаларидаги ана шу масъулиятни теран ҳис этадилар ва бу йўлда куч-ғайратларини асло аямайдилар, деб ишонаман.

Мана шундай эзгу ишда барчангизга омад ёр бўлсин!

Бунёдкорлар туҳфаси

166-«Қорақалпоғистонфуқарокурилишсаноат» тресги қурувчилари бунёд этган Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг Қорақалпоғистон бўлими биноси Нукус шаҳри кўркига кўрк қўшмоқда. Бу ерда банк ходимлари учун барча қулайликлар яратилгани, замонавий компьютер техникалари ўрнатилгани мижозлар учун ҳам қўл келмоқда.

СУРАТЛАРДА: янги бино кўриниши; банк оператори Гулнора Маденова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

«Шарқ-маркет»га марҳамат

Урганчда замонавий ва кўркам савдо марказлари сони бетўхтов ортиб бораяпти. Яқинда улар қаторига «Шарқ-маркет» ҳам қўшилди.

Оддий дўконни харидорлар талаб ва эҳтиёжларига мос равишда қайта қуриш ва жиҳозлаш учун «Омад» хусусий фирмаси тадбиркорлари астойдил меҳнат қилишди. Бунда уларга банкнинг имтиёзли кредитлари қўл келди.

Бугун «Шарқ-маркет» муҳташам кошона сифатида кўрган кўзни қувонтиради. Хизмат маданиятининг юқорилиги билан ҳам харидорлар эътиборини қозонмоқда. Унинг қошида ошхона ва бошқа хизмат кўрсатиш муассасалари ҳам фаолият кўрсатмоқда. Шунингдек, бир неча кичик цехлар ишлаб турибди.

Қўшхабар

Олим ва талаба гурунги

Хоразм вилоятида бозор инфратузилмаларини шакллантириш истиқболлари ҳамда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш тадбирларида ёшлар фаоллигини ошириш масалаларига бағишлаб Урганч банк коллежи жамоаси томонидан ўтказилган анжуманда талабалар ўзларини қизиқтирган кўплаб саволларга жавоб топдилар. Чунки улар таниқли иқтисодчи олимлар, банк муассасаларининг етакчи мутахассислари ҳамда маҳаллий ҳокимликлар ходимлари иштирокидаги бевосита мулоқотда қатнашишди.

Анжуман шўъбалари мажлислари ҳам ёшларнинг фаол иштирокида ўтди. Уларнинг ўзлари мустақил равишда тайёрлаган илмий маърузалар ҳамда кичик тадқиқотларга алоҳида эътибор қаратилди.

С.АВАЗ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ғани АЪЗАМОВ

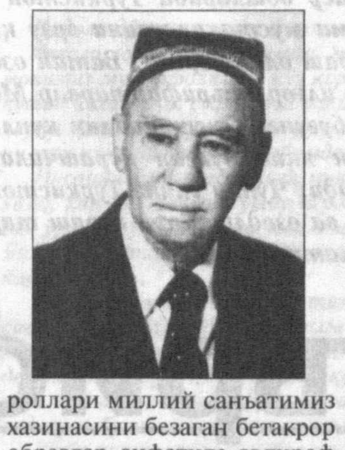

Ўзбек маданияти ва санъати оғир жудоликка учради. Ўзбекистон халқ артисти, Ҳамза номидаги Давлат мукофотининг лауреати, ўзбек миллий театр санъатининг йирик намояндаларидан бири, халқимизнинг ардоқли театр ва кино актёри, жонкуяр устоз Ғани Аъзамов 92 ёшида вафот этди.

Ғани Аъзамов 1909 йили Тошкент шаҳрида таваллуд топди. Ижодий фаолиятини 1930 йилда Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик театрида бошлади ва умрининг охиригача бу табаррук санъат даргоҳида баракали ижод қилиб, ғоят сермазмун ҳаёт йўлини босиб ўтди.

Санъаткорнинг етмиш йиллик ижодий фаолияти давомида театр ва кинода ўйнаган Раҳим ямоқчи, ("Ҳалима" мусиқали драмаси), Мамарасул ("Қалтис ҳазил"), Домла имом ("Бой ила хизматчи"), Мунажжим ("Алишер Навоий"), Али сартарош ("Мафтунингман" фильми), Қамбар ("Қутлуғ қон"), Қорашоҳ ("Икки дил достони") каби кўплаб роллари миллий санъатимиз хазинасини безаган бетакрор образлар сифатида эътироф этилган. Бу образлар ўзининг чуқур миллийлиги, ҳаётийлиги, қаҳрамонларнинг ички кечинмалари ва ҳис-туйғуларининг ранг-баранглиги билан мухлислар олқишига сазовор бўлган.

Ғани Аъзамовнинг "Олтин девор" спектаклида яратган Мўмин образи актёрга улкан шуҳрат келтирди. Ўн йиллаб узлуксиз ижро этилган бу асарнинг саҳнадаги муваффақияти бош рол ижрочисининг бетакрор маҳорати билан бевосита боғлиқдир.

Ғани Аъзамовнинг халқ орасида олиб борган сермаҳсул жамоатчилик фаолияти хам кўпчилик учун ибрат намунасидир. Табаррук ёшдаги устоз кўп йиллар давомида маҳалла оқсоқоли сифатида фаолият кўрсатиб, маҳалланинг жамиятимиздаги мавқеини кўтаришга, ёшларни миллий қадриятларимиз руҳида тарбиялашга катта ҳисса қўшди.

Ғани Аъзамовнинг миллий маданиятимиз равнақи йўлидаги хизматлари ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. Санъаткор "Ўзбекистон халқ артисти" унвони, Давлат мукофоти ва "Дўстлик" орденига сазовор бўлган.

Улкан истеъдод эгаси, олижаноб инсон Ғани Аъзамовнинг ёрқин хотираси халқимиз қалбида абадий сақланиб қолади.

И. КАРИМОВ, Э. ХАЛИЛОВ, Ў. СУЛТОНОВ, Ҳ. КАРОМАТОВ, А. МЕЛИБОЕВ, Х. ЖЎРАЕВ, А. ОРИПОВ, Т. ЮНУСОВ, Ш. ЖАЛИЛОВ, М. АБДУҚУНДУЗОВ, З. МУҲАММАДЖОНОВ, Ё. АҲМЕДОВ.

Янги навлар баракаси

Тойлоқлик сабзавоткорлар яқин-яқин пайтларга қадар помидор, бодрингдан мўл ҳосил олишмасди. Сабаби ҳар қанча меҳнат қилинса ҳам ушбу экин эндигина палак ёзиб, ҳосилга кира бошлаганда барглари сарғайиб, ҳосил чўғи кескин пасайиб кетарди.

Шу йилнинг кузида Раҳматилла Саидназаров номли ширкат хўжалигининг звено бошлиғи Баёт Жўрақулов тажриба тариқасида ғалладан бўшаган майдонларга Голландиядан келтирилган бодринг уруғини қадаганди. Натижа ёмон бўлмади. Янги уруғ қисқа муддатда шунақа ҳосилга кирдики, улар бодрингни териб олишга улгуролмай қолишди.

— Деҳқончиликда суягим қотган бўлса-да, шу пайтга қадар бодрингнинг гектаридан минг центнер ҳосил олмагандим, — дейди Баёт ака. — Энг муҳими, бу навда касалликка чалиниш ҳолатларини учратмадим. Шунинг учун ҳам келгуси йил уни янада кўпроқ экишни режалаштираяпмиз.

Дарҳақиқат, бугунги кунда Баёт ака етиштирган бодрингнинг уруғини сўраб келувчилар кун сайин кўпайиб бормоқда.

— Ҳосилдорлиги бирмунча юқори бўлган «Сафа» навига талаб ортаётган экан, бу йилдан бошлаб уни оммавийлаштиришни йўлга қўямиз, — дейди туман деҳқончилик-саноат фирмасининг директори Қобил Арабов. — Чунки бу нав маҳаллий навларга нисбатан салкам 9-10 баравар юқори ҳосил беради. Бунинг устига касалликка чидамли, тезпишар ва харидоргир.

Туман ҳокими Жамшид Ашуровнинг таъкидлашича, айни пайтда карам ва помидор уруғларини ҳам хориждан келтириш режалаштирилаётган экан. Хусусан, келгуси йили Тойлоқ шароитида синовдан ўтказилган навлар экилди.

Бундан ташқари бир қатор хўжаликларимизда Голландиядан келтирилиб экилаётган картошканинг суперэлита навлари серҳосил бўлиб қолмай, яхшигина даромад манбаига ҳам айланмоқда. Жумладан, 2000 йилда биргина картошканинг ўзидан салкам 64 миллион сўм, сабзавотдан 38 миллион сўм соф фойда олинди. Юқорида таъкидлаганимиздек, келгусида сабзавотчилик ва картошкачиликда уруғчиликни тўлиқ янгилаб ололсак, бу кўрсаткич тағин-да ортади.

Ўтган йили Амир Темур номли ва «Боғизоғон» ширкат хўжаликларида картошкачиликда энг юқори натижага эришилди. Жумладан, ҳозир «Боғизоғон» омборларида 1.400 тонна, А.Темур номли хўжаликда эса 700 тонна сара кечки уруғлик сақланаяпти. Бу тумандаги барча хўжаликлар эҳтиёжидан ҳам ортиқдир.

Айни кунларда Тойлоқ далаларида қишки тадбирлар жадал ўтказиляпти. Кўчат етиштириладиган иссиқхоналар ҳозирданоқ шай ҳолатга келтирилди. Январнинг ўрталаридан карам, февралнинг йигирманчиларида эса помидор уруғи экилиб, тўлиқ кўчатлар олиниши режалаштирилаяпти.

Айтиш мумкинки, Тойлоқда сабзавот, полиз ва картошкачилик уруғчилигида истиқболли имкониятлар юзага келаяпти. Тажрибали деҳқонлар бундай имкониятлардан самарали фойдаланишади.

Абдурасул САТТОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Инсон умри азиз

Полвон Азизовнинг номини фан ва олий таълим жабҳасига тааллуқли юртдошларимиз яхши билишади. Мамлакат олий таълим тизимида олтмиш йил сидқидилдан хизмат қилган, Самарқанд Давлат университети, Ўзбекистон Миллий университетида салкам ярим аср проректор, декан лавозимларида ишлаган мўътабар инсон, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Полвон Бобоевич Азизовнинг шогирдлари, ҳамкасблари, қадрдонлари меҳр билан битган хотиралар, ёдномалар китоб ҳолида босмадан чиқди.

Агар устоз ҳаёт бўлганларида XXI асрнинг дастлабки кунларида 90 ёшга тўлардилар. «Ўқитувчи» нашриётида чоп этилган «Яхшидан қолган боғ» номли ушбу мажмуада Жўра Мусаев, Ёлқин Тўрақулов, Тўрабек Долимов, Жўра Сатторов, Ўктам Пратов, Бакриддин Зарипов сингари фанда ўз ўрнини топган атоқли олимларнинг Полвон Азизов ҳақидаги ҳароратли сатрлари билан танишишингиз мумкин. Дарҳақиқат, муаллифлардан бири ёзганидек, домланинг хайрли ишлари, турфа фазилатлари, яхшилик мурувватлари, олий таълимга қўшган ҳиссаси бир неча китобларга жо этишга арзигулик.

Сайди УМИРОВ, филология фанлари номзоди, доцент.

Мафтункор юрт суратлари

Германиянинг Борнхайм шаҳрида машҳур немис фотосуратчиси Герхард Штайнметцнинг фотосуратлари кўргазмаси бўлиб ўтди. Унинг юздан ортиқ асарлари Ўзбекистоннинг қадимий шаҳарлари, меъморчилигимизнинг нодир ёдгорликлари, ўзбек халқининг бугунги куни ҳамда юртимизнинг бетакрор табиатига бағишланган.

Бутун фаолияти давомида оқ-қора фотосуратлар ишлаган Г. Штайнметц, Ўзбекистонга сафари чоғида қадимий ёдгорлик ва обидаларимизнинг қуёш нурида товланаётган ранглар жилосига мафтун бўлиб, уларни махсус рангли фототасмага туширишга қарор қилди. Бу унинг биринчи рангли фотосуратлар кўргазмаси бўлди.

Ушбу кўргазманинг эътиборли жиҳати шунда эдики, томошабинлар Ўзбекистонни ўзларининг ҳамюртлари — немис сайёҳининг кўзлари билан кўрдилар.

Очилиш маросимида сўзга чиққан Бундестаг депутати Хайнц Шмитт, фотосуратларни кўрган томошабинлар Ўзбекистонга мафтун бўлиб, уни ўз кўзлари билан кўриш иштиёқи туғилишига ишонч билдирди.

Бундан 15 йил аввал Ўзбекистонда бўлган Т. Найтхарт фотосуратларни кўриб, «...Мамлакатингиз жуда ҳам ўзгариб кетибди, албатта, бу — Ўзбекистон раҳбариятининг ютуғидир», деди. Сўзининг интиҳоси эса шундай бўлди — «Дарҳақиқат, юртингиз мафтункордир!».

М. БОБОНАЗАРОВ. «Жаҳон» АА.

Қўрқинчли туш каби...

«Чет элларга бориш чекланганлиги, шунингдек, хориж давлатларининг элчихоналари, консулхоналарига бориш, айни пайтда ўзинг ишлаётган муассаса раҳбарлари ёки совет ҳокимиятининг ваколатли органлари рухсатисиз бевосита ёки бошқа шахслар орқали билвосита чет эллик кишилар билан мулоқотда бўлиш тақиқланганлигидан огоҳ этилганман».

Ҳайронмисиз, муҳтарам газетхон? Яқинда ёзув столимнинг ғаладонларини тартибга келтириш мақсадида ундаги қоғозларни кўздан кечираётиб, юқоридаги сатрлар ёзилган хужжатларни топиб олдим. Шундай воқеаларнинг гувоҳи бўлганимни эслаб, ҳайратга тушдим, худди қўрқинчли туш кўргандек сездим ўзимни. Ҳа, ишга қабул қилинаётган ҳар бир ходим аввало ана шундай сўзлар битилган варақага қўл қўйиши ва унда кўрсатилган мажбуриятларни зиммасига олмоғи даркор эди. Ҳозирги ёшлар ёқа ушлаб, наҳотки инсон эрки шу даражада чекланган бўлиши мумкин, деб сўрашлари мумкин. Лўнда қилиб айтсак, зўравон тузум башарасини, унинг анатомиясини кўрсатувчи бир чизги бу.

Сизга ёлғон, менга чин, аммо ишга қабул қилишаётганда яна қуюшқонга сиғмайдиган қатор саволлар кўндаланг қўйиларди. Чунончи, таржимаи ҳол ёзилаётганда сиздан қуйидаги саволларга жавоб бериш талаб қилинарди: ўзингиз ҳамда хотинингизнинг яқин қариндошлари — ака-укалар, опа-сингиллар, ота-оналар ким, улардан қай бирлари сайлов ҳуқуқидан маҳрум этилган, қатағонга учраган, суд қилинган, қачон, қай ерда ва нима учун, яқинларингиздан ким хорижда яшайди, қайси мамлакатда? Бу саволларнинг бирортаси ҳам жавобсиз қолмаслиги шарт эди. Борди-ю, бирор ҳолат унут бўлса, етти пуштингизни илма-тешик қилиб, ғалвирдан ўтказадиган тегишли ташкилот сизни «фош» этар ва шу билан чет элга чиқиш йўллари сиз учун тақа-тақ бекиларди.

Ёдимда, «Тошкент ҳақиқати»да ишлаб юрган кезларимиз эди. Орамизда изланувчан, ташаббускор бир яхши ходим бўлгучи эди. Кунлардан бирида обком раҳбарларидан бири телефон қилиб, ўша ходимни зудлик билан ишдан бўшатишни қатъий талаб қилди. Сабабини билсак, унинг акаси Германия билан бўлган урушда яраланиб, асирга тушиб қолган ва буни ўз таржимаи ҳолида акс эттирмаган экан. Воқеадан хабардор бўлган ўша биродаримиз қанчалар руҳан эзилганлиги, изтироб чекканлиги ҳали ҳамон эсимда.

Ҳозир ғалати, ғайриинсоний туюлади кишига — ўша даврда, ҳа, яқин-яқинларда ҳам муассаса раҳбарияти ҳамда тегишли ҳуқуққа эга бўлган органларнинг махсус рухсатисиз хорижий давлатларнинг элчихоналарига, консулхоналарига бориш, чет эллик шахслар билан ҳатто суҳбатлашиш оддий фуқаролар учун тақиқланган эди. Борди-ю, хорижлик бир сайёҳ билан шунчаки саломлашиб, қизиқсиниб қаердан келдингизлар, юртимиз сизларга ёқяптими, деб сўраб қолсангиз, тамом, балога қолардингиз. Бу ҳақда ўша заҳотиёқ тегишли жойга хабар берилар, у ердан махсус хизматчи келиб, кўпинча эса ўзингизни у ерга чақиришиб, нега сен хорижлик билан мулоқотда бўлдинг, нима ҳақда суҳбатлашдинг, деб қийин-қистовга олишарди.

Эндиликда қатор газеталарда, ойнаи жаҳонда ёки радиода халқаро ҳаёт бўлимлари мавжуд. Кунда бўлмаса ҳам кун ора мазкур бўлим ходимлари хорижий давлатлар элчихоналарида қандай янгиликлар бор, кеча ва бугун қай мамлакатдан кимлар юртимизга келишди, раҳбар ходимларимиз ва мутахассислар билан қандай масала ва муаммоларни муҳокама қилишаяпти — бу масалаларни мунтазам ёритишмоқда. Юртимизда сайёҳликни уюштирувчи ташкилотлар «Қани, ким қайси хорижий юртга бормоқчи, дунёнинг қайси бурчагини кўриш нияти бор, мана, биз хизматингизга тайёрмиз», деб оммавий ахборот воситалари орқали кун сайин реклама ва эълонлар беришаяпти. Индаллосини айтганда, эндиликда бизни жаҳон танияпти, жаҳонни эса биз.

Ишонмасликларингиз мумкин, ўша даврларда рухсат бўлиб шундай ёнма-ён жойлашган мамлакатларга, айтайлик, Хитой, Ҳиндистонга борадиган шахс ҳам аввал Москвага бориши, ўша ерда суҳбатдан ўтиб, сўнг самолётда учиб кетиши мумкин эди. Қайтишда эса яна ўша Москвага бориш шарт эди, шундан сўнггина ўз шаҳрига қайтар эди. Эндиликда эса Тошкент, Самарқанд ва бошқа шаҳарларимиздан тўғридан тўғри дунёнинг кўпгина мамлакатларига кишиларимиз эмин-эркин учиб кетмоқдалар, учиб келмоқдалар.

Қаранг, бугунги кунда ўнлаб эмас, балки юзлаб ёшларимиз манаман деган мамлакатларнинг олий ўқув юртларида таҳсил олмоқдалар, замонамизнинг етук мутахассислари бўлиб етишмоқдалар. Шу тариқа янгича дунёқараш, янгича бошқарув, янгича иш тутиш тамойиллари йил сайин туп қўйиб, палак ёзмоқда. Шўра даврида эса булар ҳақида ҳатто орзу ҳам қилиб бўлмасди. Кейинги йиллар мобайнида иқтисодий ва ижтимоий ҳаётга кириб келган ёшларимиз юқорида ҳикоя қилинган, шахс эркинлиги кишанланган, том маънода фикрлаш ҳам, хатти-ҳаракат ҳам жиловланган даврларни, шукурларким, билмайдилар, ҳис этмайдилар. Кекса авлод вакиллари бу ҳақда вақти-вақти билан сўзлаб бермоқлари зарур, деб ҳисоблайман. Шундай қилсак, истиқлол, мустақиллик қандайин ноёб, бебаҳо неъмат эканлиги янада яққолроқ ҳис этилади, намоён бўлади. Бу нарса орамиздаги ўтмишни қумсаётган баъзи кимсаларга ҳам сабоқ бўлса, ажаб эмас.

Кечаги кунимизни унутмайлик

Ҳадиксираш ҳали ҳам баъзиларда учраб туради. Айрим юртдошларим онги ўша лаънати ўтмишнинг сарқитларидан батамом соқит бўлмаганлигига яқинда яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Би-Би-Си радиосининг ўзбек шўъбаси юртимизнинг шўролар даври солномасини яратишаётган экан. Ходимларимизга учрашиб, ҳозир 60-йилга келдик, ўша давр қандай эди, шу ҳақда ким сўзлаб бериши мумкин, деб сўрашибди. Улар мени тавсия этишибди. Мухбир келди, саволи бўйича ҳамма замонларда бўлганидек, ўша йилдаги яхши-ёмон кунларимиз, қувонч-ташвишларимиз ҳақида баҳоли қудрат ҳикоя қилиб бердим.

Таажжуб, шу бўлиб ўтган учрашувга баъзилар ғалатироқ қараш қилишди, улар орасида Би-Би-Си мухбири билан суҳбатлашдингизми, деб ҳайрат билан қараганлар ҳам бўлди. Тўла равишда кўникиб кетмаганлар ҳали янги замон руҳига, фикрлар хилма-хиллиги, ўз мулоҳазаларини озод фуқаро сифатида ифодалашга ғалати боқишлари шундан бўлса, ажаб эмас.

Жамиятни либераллаштиришни XXI аср бўсағасида устувор йўналишлардан бири деб белгилади Юртбошимиз. Ҳаётнинг бориши барча жабҳаларни сиёсий эркинлаштиришни тақозо этмоқда. Кишиларимиз эски даврнинг онгимиздаги, руҳиятимиздаги сарқитларидан қанчалик тезроқ холи бўлсалар, ўз фикр-мулоҳазаларини қанчалик эмин-эркин айтишга, керак бўлса ўринлатиб баҳслашишга, у ёки бу масалага қарашларини, воқеа-ҳодисаларга муносабатларини қай даражада далиллаб, асослаб бера оладиган бўлсалар, умум ишимиз шунчалар кўпроқ наф кўради. Фикр фалажлигига ҳозирги пайтда инсон учун фожиали ҳолат деб қаралмоқда. Мустақилликка эришиб, миллатимиз озод бўлганига ҳадемай ўн йил бўлади. Шундай экан, озод фуқароларга хос тутайлик ўзимизни, бутун борлиғимиз ила эркин нафас олайлик, озод ва обод юртнинг чинакам эгаси эканлигимизни унутмайлик.

Исмоил СУЛАЙМОНОВ.

Жиноятга жазо муқаррар

ДАШТОБОД ЙЎНАЛИШИДАГИ «Нексия»

Зарбдор тумани «Зафар» ДАН масканида хизмат вазифаларини ўтаётган милиция капитани Рустам Шарафуллаев ва йўл соқчилик хизмати нозири, милиция старшинаси Султон Солиевлар кунни осуда ўтказишди. Масканда учраган айрим қоидабузарликлар, ҳайдовчилар ҳужжатидаги камчиликларни айтмаганда, жиддий ҳодиса рўй бермади.

Кеча соат саккизлар атрофида Даштобод йўналишидан «Нексия» автомашинаси елдек учиб кела бошлади. Йўлга қўйилган тўсиқ ёпилганлиги учун автомашина тезликни пасайтиришига тўғри келди. Капитан яқин келган машинага қарата тўхташ ишорасини қилди. Лекин «Нексия» маскан ёнига эмас, балки анчагина узоқроққа бориб тўхтади. Бу ҳолат милиция ходимларининг эътиборидан четда қолмади.

— Ҳа, командирлар, хизмат билан чарчамаяпсизларми? — дея ходимлар томон юра бошлади ҳайдовчи.

— Ҳужжатларни бир текшириб қўйсак, — ўзини таништирди капитан Шарафуллаев.

— Самарқандга кетаяпмиз. Ҳужжатларим жойида, бемалол кўраверинг. Катта йўлда усиз юриб бўларканми? — деб ҳайдовчи қўлидагиларни капитанга узатди.

— Машина билан ичидаги кишиларни ҳам кўздан кечириб қўйсак.

— Бизда нима ҳам бўларди,командир. Айтдиму қариндошлар билан Самарқандга кетаяпмиз, деб.

Капитан билан старшина машина ёнига келиб, олд ўриндиқда ўтирган эркак ва орқадаги икки аёлдан ҳужжатларини кўрсатишларини сўради. Эркак киши Ўзбекистон фуқароси бўлиб, Самарқанд шаҳрида яшаркан. Аёллардан бирининг Тожикистон фуқароси эканлиги маълум бўлди. Иккинчиси эса ёнимда ҳеч қандай ҳужжатим йўқ, самарқандликман, гапимга ишонаверинглар, дея оёқ тираб туриб олди.

СУРАТДА: чапдан ўнгга — Зарбдор тумани ИИБ ДАН ходими, милиция капитани Рустам Шарафуллаев, бошлиқ ўринбосарлари, милиция майорлари Ўроқбой Абдуллаев, Рустам Назаров ва ДАН маъмурий амалиёти инспектори, милиция майори Ўрол Бўроновлар навбатдаги ишлар хусусида фикрлашмоқдалар.

Б. РИЗОҚУЛОВ олган сурат.

Йўловчиларнинг саросимага тушиб, ҳадиксираб қолганлигини пайқаган милиция ходимлари уларни шахсий кўрикдан ўтказишди. Шунда аёллардан бири норозилик билдириб, эгнидаги плашини кўрсатмасликка ҳаракат қилди. Лекин плаш обдон текширилди. Унинг чўнтагидан целлофанда порошокка ўхшаган модда топилди. Ана шундан кейин машина салони бирма-бир кўздан кечирилди. Ўриндиқ қопламаси ораси ҳамда оёқ қўядиган жойда усталик билан яширилган яна шунга ўхшаш целлофанлар борлиги аниқланди. Ўзини самарқандликман деб таништирган иккинчи аёлнинг фуқаролик паспорти ҳам «оқ порошок»нинг ичидан чиқиб қолди. Ана шундай қилиб «самарқандлик» бир зумда Тожикистон фуқаросига айланди.

«Оқ порошок»лар экспертизадан ўтказилганда «героин» гиёҳванд моддаси бўлиб чиқди. Оғирлиги нақд 218 грамм. Алқисса, «самарқанд»ликларнинг Самарқандга сафари ана шундай хотима топди. Энди улар суд олдида қилмишларига яраша жазоларини олишади.

Эркин МАВЛОНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Маънавий сиймолар

XX аср бошларида Туркистон (Ўзбекистон)нинг ҳар томонлама мустақиллигини орзу қилган ва бу борада тинимсиз кураш олиб борган, Ватан озодлиги йўлида жонини фидо қилган илғор маърифатпарвар Маҳмудхўжа Беҳбудий (1875-1919) бугунги мустақиллик кунларимизда бизга ғоявий жиҳатдан яқин бўлган курашчилардан биридир десак, хато бўлмайди. Чунки унинг Туркистон халқларининг миллий уйғониши ва озодлик учун кураш тарихидаги хизматлари ниҳоятда каттадир.

Маърифат жарчиси

Маҳмудхўжа Беҳбудий XX аср бошларида ўз ғоявий маслакдош дўстлари Мунаввар қори Абдурашидов, Убайдулла Хўжаев, Фитрат, Авлоний ва бошқалар билан бирга Туркистонда жаҳолат ва қолоқлик, диний фанатизм ва чор мустамлакачилик зулмига қарши ўлканинг иқтисодий-сиёсий ва маданий тараққиёти учун тинмай кураш олиб борди. Бугина эмас, у 1905 йил — биринчи демократик рус инқилобидан ва сўнгги 1917 йил рус феврал революциясидан кейин Туркистонда миллий мустақил давлатчилик, давлат тили қонунлари, демократик йўл билан ўтказиладиган парламент сайловлари ва бунда ҳамма миллат ва элатларнинг тенг ҳуқуқли эркин иштироки, аҳиллик ва дўстликлари, уларнинг тили, дини, урф-одатларининг дахлсизлиги масалаларини далиллик ва инсонпарварлик позицияларидан туриб кўтарди.

Бу жиҳатдан, айниқса, унинг мазкур даврда ёзган «Эҳтиёжи миллат» (1909), «Жамияти хайрия» (1913), «Марказий шўромизга», «Иттифоқ керак», «Баёни ҳақиқат» (1917), «Қозоқ қариндошларимизга очиқ хат» (1918) йил, январ) каби мақолалари ва 1918 йил августда Тошкентда ўтказилган «Туркистонда давлат лисони» масалалари бўйича чақирилган кенгашдаги нутқлари характерлидир. Масалан, у 1917 йил 12 июнда Тошкентда чиқиб турган «Улуғ Туркистон» газетаси саҳифаларида эълон қилган «Баёни ҳақиқат» мақоласида ҳали ўлкада Туркистон мухторияти ғалаба қилмасдан бир неча ой аввал бу хусусда фикр юритиб, башорат ила шундай деб ёзган эди: «Биз мусулмонлар, хусусан, Туркистон мусулмонлари истаймизки, ҳеч бир киши бизнинг дин ва миллатимизга зулм ва таҳдид қилмасин ва бизнинг ҳам бошқаларга таҳдид қилмоққа асло фикр ва ниятимиз йўқ... Русия мусулмонларининг ҳар бир шўъбаси муҳит жўғрофий ва мамлакатларини ҳудуди таъбияси бўйинча айрим бўлакларга бўлиниб, ўз тарафларидан ўз ҳуррият ва одатларига мувофиқ идора қилинса... Биз истаймизки, Туркистон ҳукумати таъсис этсак, ўзимизнинг парламентимиз бўлса. Туркистон мусулмонлари ўз шариат ва одатларига, ўз закон ва динларига мувофиқ тириклик қилсунлар... бора-бора тадрижий суратда аскарларимиз бўлсун, ...ул ...миллий аскарларимизнинг вазифасини, қиёфат ва шаклини, либос ва тарз майишатини ўзимиз тайин қилурмиз. Мана бизнинг олдимизда энг катта ишлар турибдир... такрор арз қилурмизки, ёш ва катталар бир бўлиб ишламоқ керак. Вале, бизга на ҳуррият ва на-да мухторият берилур».

Лекин кўп ўтмай Россия муваққат ҳукумати зўравонлик билан ағдариб ташланди, унинг ўрнига келган большевиклар ҳукумати бутун Россияда бўлгани каби Туркистондаги демократик ўзгаришлар ва миллий мустақил давлат ҳокимиятини (Туркистон мухториятини) ҳам ағдариб ташлади. Ўрта Осиёда ҳам зўрлик ва қонунсизлик ишларини бошлаб юбордилар. Шундан кейин бу вақтдаги рус демократлари Н. Бердяев, В. Г. Короленко сингари Туркистонда Маҳмудхўжа Беҳбудий каби илғор демократ-маърифатпарварлар ва истиқлолчилар большевикларнинг бу бебошлик ва зўравонликларидан норози бўла бошладилар. Шунинг учун ҳам кўп ўтмай Маҳмудхўжа Беҳбудий бу норозиликларини халқаро ташкилотларга арз қилиш мақсадида 1919 йил бошларида сафарга чиқади. 1919 йил мартда Бухоро амири жаллодлари ва большевик айғоқчилари томонидан Қаршида тутиб олиниб, ваҳшийларча қурбон қилинади. Унинг бу даҳшатли ўлими ўша давр Туркистони учун катта йўқотиш бўлади ва шогирдлари, маслакдош дўстлари қалбларини ларзага солади. Улар Беҳбудийни ўлдирган золимларга лаънатлар ёғдириб шеърлар, мақолалар ёздилар. Жумладан, Садриддин Айний ўзининг «Беҳбудий руҳига итҳоф» (шаби ҳижрон ҳавосиға, 1920 йил апрел) марсиясида бу ҳақда шундай дейди:

«Санинг кўксунг чўкулганму,
санинг белинг букулганму?
Санинг қонинг тўкилганму?»
Муну(нг) ҳеч ким сўролмасму?
Бошингни кесдуран қотил,
у бадният, у сангин дил,
Худодан гар эса ғофил,
халойиқдан уялмасму?
Ватан авлоди ёд этди,
сени ҳурмат-ла шод этди.
Ва лекин интиқомингни
ололурму, ололмасму?
Жаҳонда зулмдур зоҳир, жаҳон
хунхўр, жаҳон жобир,
Жаҳондан бир замон охир
ситамгарлик йўқолмасму?

Лекин бу ваҳшийликлардан қатъий назар, золимлар Беҳбудий номини тарихдан тамомила ўчиролмадилар. Унинг номи вафотидан кейин Туркистон (бугунги Ўзбекистон) тарихига ўчмас зарҳал ҳарфлар билан ёзилди. У Туркистоннинг XX аср бошидаги биринчи маърифатпарвари ва драматурги, истиқлол курашчиси сифатида фахр билан тилга олина бошланди. Жумладан, Беҳбудийнинг кичик замондоши Лазиз Азиззода ўзининг «Беҳбудий» (1926) мақоласида унинг Туркистоннинг чоризм давридаги ижтимоий-сиёсий, маданий ва маърифий тараққиёти тарихидаги ўрни ва аҳамиятига катта баҳо бериб, ўлкамиз тарихидаги хизматларини француз маърифатпарварлари Жан Жак Руссо, рус демократлари Н. Г. Чернишевский, Добролюбов, татар ва озарбойжон маърифатпарварлари — Шаҳобиддин Маржоний, Қаюм Носирий, Мирза Фатали Охундов, Нажабек Везировлар билан бир қаторга қўйди.

Беҳбудий ўз замондошлари ва кейинги авлодларнинг Ўзбекистон мустақиллиги йўлидаги курашида уларга ҳамиша маънавий мададкор бўлиб келди ва ҳамон хизмат қилиб келмоқда.

Шерали ТУРДИЕВ.

Янги китоблар

Японча-ўзбекча луғат

Ўзбекистоннинг Япония билан тобора ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётган сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқалари япон тилини ўрганишни ва ундан амалда фойдаланишни тақозо этмоқда. Шу сабабли кейинги йилларда япон тилини ўрганишга интилувчилар сони ўсиб бораяпти. Яқинда Чўлпон нашриёти 2000 нусхада чоп этган «Японча-ўзбекча луғат» япон тилини ўрганувчилар учун айни муддао бўлди.

Дастлабки тажриба тариқасида япон тили бўйича мутахассис Элёр Матчонов томонидан яратилган «Японча-ўзбекча луғат» олий ўқув юртларининг шарқшунослик ва филология факультетлари талабалари, япон тили ўқитиладиган лицей ҳамда мактаб ўқувчилари, сайёҳлар ва япон тилини мустақил ўрганувчилар учун мўлжалланган.

Луғатдан япон тили бўйича «Нуҳонго шоҳо» ўқув қўлланмасидаги барча сўзлар, кундалик тилимизда энг кўп қўлланиладиган 2000 га яқин сўз, 1000 дан зиёд иероглиф ва тайёр иборалар ҳамда мисоллар ўрин олган. Китобдан фойдаланишни осонлаштириш мақсадида япон ёзувидаги японча сўз ва иборалар лотин имлосида транскрипция шаклида берилган. Бу эса луғатдан япон ёзувини билмаган кишиларнинг ҳам фойдалана олишларига қулайлик туғдиради. Бундан ташқари, луғат япон алифбоси жадвали ҳамда лексик ва грамматик маълумотлар билан таъминланган.

Луғат китоб савдоси дўконларига чиқарилди.

Ўз мухбиримиз.

Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон халқ шоири

САЛЛОМНО

Янги Аср, хуш кўрдик сени,
Ҳур ўлкамга даврон бўлиб кел.
Яхши ният, пок орзу, умид,
Ушалган чўнг армон бўлиб кел,
Эзгуликни қалбдан олқишлаб,
Ёвузликка исён бўлиб кел.
Улуғларнинг пок руҳи янглиғ
Қайтмас давлат — иймон бўлиб кел.
Еру кўкни боғлагил, кўнгил,
Ақл қурган нарвон бўлиб кел.
Чўққиларга пиллапоя бўл,
Парвоз этсак, довон бўлиб кел.
Ўзбекистон шуҳратин ёйиб,
Олам аро достон бўлиб кел.
Толеимга тилагин омад,
Биз интилган имкон бўлиб кел.
Дастурхонга тўкинлик келтир,
Қут-барака, эҳсон бўлиб кел.
Адолат бўл, ҳақиқатни топ,
Буюк, суюк замон бўлиб кел.
Ҳалоллигу поклик бахт эрур,
Яхшиликка ошён бўлиб кел.
Тарих бўлсин ёрқин тақдирим,
Эрк кўшкига султон бўлиб кел.
Элин, юртин ўйлаган доно,
Мард, баҳодир Инсон бўлиб кел.
Изласинлар жаннатни биздан,
Хазон билмас бўстон бўлиб кел.
Инсон топсин ўзлигин буткул,
Сайёрада жаҳон бўлиб кел.
Қутла, Нарзий, Янги асрни,
Қутлуғ, мангу макон бўлиб кел!

ҲИКМАТ

Болалар ўз оталаридан мерос қилиб оладиган уч афзал нарса бор: хушмуомалалик, одоб ва садоқат.

Муҳаммад ЗЕҲНИЙ.

Жумбоқ

Уч йил муқаддам Нигора ўз синглиси Василадан 7 марта катта эди. Икки йил илгари Нигора Василадан 4 марта катта эди. Бир йил олдин 3 марта ёши улуғ эди. Нигора ва Васила неча ёшда?

* * *

Ўтган сонда берилган жумбоқнинг жавоби: «илтимос» сўзи: ил, тим, тим, им, имо, мос, ос ва илтимос сўзининг ўзи.

«ФОНОН»
ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИККА ЭГА БЎЛГАН ИЛМИЙ ХОДИМЛАРНИ
ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ:
ОПТИКА, ЛАЗЕР ФИЗИКАСИ, ҚАТТИҚ ЖИСМЛАР ФИЗИКАСИ ВА МАТЕРИАЛШУНОСЛИК.
Манзилимиз: Тошкент ш., С.Юсупов к., 50-уй.
Тел. 74-68-69, факс (998-71) 2-755501,
Электрон почта e-mail: phonon@naytov.com
3691

«Ўзбектелеком» АК
маълум қиладики,
2001 йил 25 январдан
Марказий Осиё давлатлари (Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Тожикистон) йўналишидаги бир минутлик халқаро телефон сўзлашувининг баҳоси
280 сўм миқдорида белгиланди.
3692

Мулкчилик шакли турлича бўлган ишлаб чиқариш корхоналари раҳбарлари диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ МОДДИЙ-ТЕХНИКА ВА ҲАРБИЙ ТАЪМИНОТ БОШҚАРМАСИ

сизларни
МЕБЕЛЬ МАҲСУЛОТЛАРИ ВА ЁНҒИНДАН САҚЛАШ ЖИҲОЗЛАРИНИ ЕТКАЗИБ БЕРИШ УЧУН
20.01.2001 йилда бошқарма ҳудудида ўтказиладиган тендерга таклиф этади.
Талаб этилган жиҳозлар бўйича маълумот ва техник ҳужжатлар олиш учун қуйидаги телефонлар бўйича мурожаат қилишингиз мумкин:
55-85-02, 55-83-26, 136-27-93.
Манзилимиз: 700070, Тошкент ш., Ш.Руставели к., 1-берк кўча, 1-уй.
3695

Ҳурматли Ўзбекистон фуқаролари!
«Ўзбекистон» курорт-соғломлаштириш акциядорлик жамияти
Сизларни қиш ва баҳор мавсумида ўзининг маъданли сувлари ва нарзан ванналари билан машҳур бўлган Кисловодскдаги «Ўзбекистон» санаторийсида дам олиш ва даволанишга таклиф этади.

Малакали шифокор-мутахассислар, тажрибали ошпаз-қандолатчилар саломатлигингизни тиклаб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришингиз учун хизмат қиладилар.
Йўлланмаларни Сиз хоҳишингизга кўра, 14 ёки 21 кунга тўлиқ рацион билан харид қилишингиз мумкин.
Таътил кунларида 13 ёшгача бўлган болаларга чегирмалар белгиланган.
ЙЎЛЛАНМАЛАР БАҲОСИ 100000 СЎМ ВА УНДАН ЮҚОРИ.
ҚЎШИМЧА МАЪЛУМОТЛАРНИ ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОНЛАРДАН ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:
133-64-92, 133-55-18, 132-13-67.
3611

"СУВЖИҲОЗГАЗ"
Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонаси тежамкорликни бугунги куннинг асосий шиори деб билган хўжаликлар, ташкилотлар ҳамда фуқароларга ўз маҳсулотларини тавсия қилади.

Корхонамизда ишлаб чиқарилаётган газ ва сув ўлчагич асбоблари Ўзбекистон давлат стандарти талабларига тўлиқ жавоб беради.

Улардаги: — юқори сезгирлик;
— узоқ муддат хизмат қилиш;
— аниқ ўлчаш;
— газни ташқарига чиқармаслик;
— бежирим ташқи кўриниш;
— арзон нарх
каби афзалликлар юқори сифатдан далолат.
"Сувжиҳозгаз" харид қилинган асбобларнинг икки йил давомида бузилмасдан ишлашига кафолат беради ҳамда шу давр мобайнида носозликлар чиқиб қолса, бепул таъмирлаб беради.
Сизнинг тежамкорлигингиз — келажакка мадад!
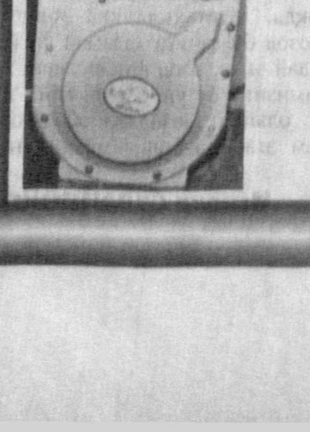
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, «Чилонзор» мавзеси, 20-даҳа, 19/3-уй.
Тел.: 117-15-42, 117-15-54, 117-15-56.
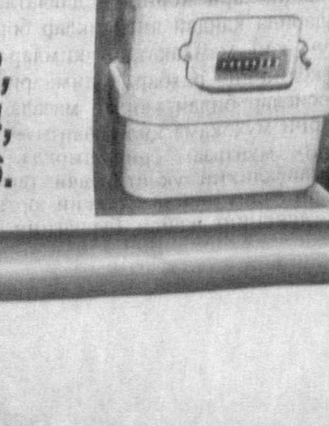
3511

Ҳурматли жаноблар!
«САНОАТКАРТОНСАВДО» ОТАЖ
гофрояшчиклар, 3 ва 5 қатламли гофрокартонлар, картон ва қоғозлар, 3-4 миллиметр қалинликдаги қоғоз толали плиталар, сирти ғадир-будир қистирмалар (тухумни ташиш ва сақлаш учун флейкалар), қалинлиги 0,8 миллиметрдан 2,0 миллиметргача бўлган муқобил картонларни етказиб бериш бўйича
2001 ЙИЛ УЧУН ШАРТНОМА ТУЗАДИ.
Нархи шартнома асосида, юкни етказиб бериш ҳаҳмига боғлиқ.

Юкни жўнатиш олувчи ёки етказиб берувчининг автотранспорти, шунингдек, темирйўл транспорти орқали амалга оширилиши мумкин.
Қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилинг:
Тошкентда: (3712) 41-81-24;
факс: (371) 144-10-78;
Самарқандда: (3662) 35-42-41;
Ангренда: (37166) 2-66-51.
3551

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси девоннинг масъул ходими Ҳ. Бобожоновга ўғли
ХУШНУДнинг
бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги жамоаси «Алоқаинвест» АЖ раиси Абдунаби Тоғайалиевга волидаи муҳтарамаси
Бибигул ая МИРЗАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон телерадиокомпаниясининг республика радиоси жамоаси катта муҳаррир Наима Қодировага онаси
Тўхтахон ая СИРОЖИДДИНОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси жамоаси «Алоқаинвест» акциядорлик жамиятининг Бош директори А.Тоғайалиевга онаси
БИБИГУЛ аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий Университети раҳбарияти, журналистика факультети жамоаси «Чет тиллар» кафедраси мудири, доцент
Дилором ЖУНАЙДУЛЛАЕВАнинг
бевақт вафот этгани муносабати билан унинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти жамоаси «Педагогика ва ўқитиш услубиёти» кафедраси мудири, профессор К.Ж.Мирсаидовга онаси
МАВЖУДАХОН аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 716, 30797 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда оператор Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — А. ҲАЙДАРОВ.
Навбатчи — Э. МАВЛОНОВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 23.35
1 2 3 4 5 6